

RODZINA JAKO RUDYMENTARNY CZYNNIK SOCJALIZACYJNO- WYCHOWAWCZY ORAZ INSTYTUCJĄ KSZTAŁTUJĄCĄ POSTAWY DO CZASU WOLNEGO

Prowadzący:
dr Grzegorz Konieczny

RODZINA

- To grupa bezpośrednio spokrewnionych ze sobą osób, w której dorośli członkowie przyjmują odpowiedzialność za opiekę nad dziećmi.
- Cechuje się trwałą i spójną strukturą
- Więzy rodzinne to związki ustanowione między jednostkami poprzez małżeństwo, pokrewieństwo (matki, ojcowie, rodzeństwo, potomstwo itd.) lub adopcję.
- Małżeństwo można zdefiniować jako uznany i aprobowany społecznie związek seksualny dwójce dorosłych ludzi

TYPOLOGIA RODZINY

RODZINA NUKLEARNA

- Nazwa odnosi się do dwojga dorosłych ludzi tworzących wraz z własnymi lub adoptowanymi dziećmi wspólne gospodarstwo domowe (dwupokoleniowa).

RODZINA POSZERZONA

- W większości społeczeństw tradycyjnych rodzina nuklearna jest częścią większej struktury rodzinnej.
- Kiedy bliscy krewni, nie tylko małżeństwo z dziećmi stanowią jedno gospodarstwo domowe albo cały czas pozostają ze sobą w bliskich stosunkach (r. wielopokoleniowa).

RODZINA MONOGAMICZNA

- Prawo zabrania mężczyznom i kobietom zawierania małżeństw z więcej niż jednym partnerem na raz.
- W społeczeństwach zachodnich małżeństwo, a co za tym idzie, rodzina opiera się przede wszystkim na związkach monogamicznych.

RODZINA POLIGAMICZNA

- Możliwość posiadania przez męża lub żonę więcej niż jednego partnera.

Dwa typy poligamii:

- POLIGYNIA:** mężczyzna może mieć więcej niż jedną żonę
- POLIANDRIA:** kobieta może mieć równocześnie dwóch lub więcej mężów.

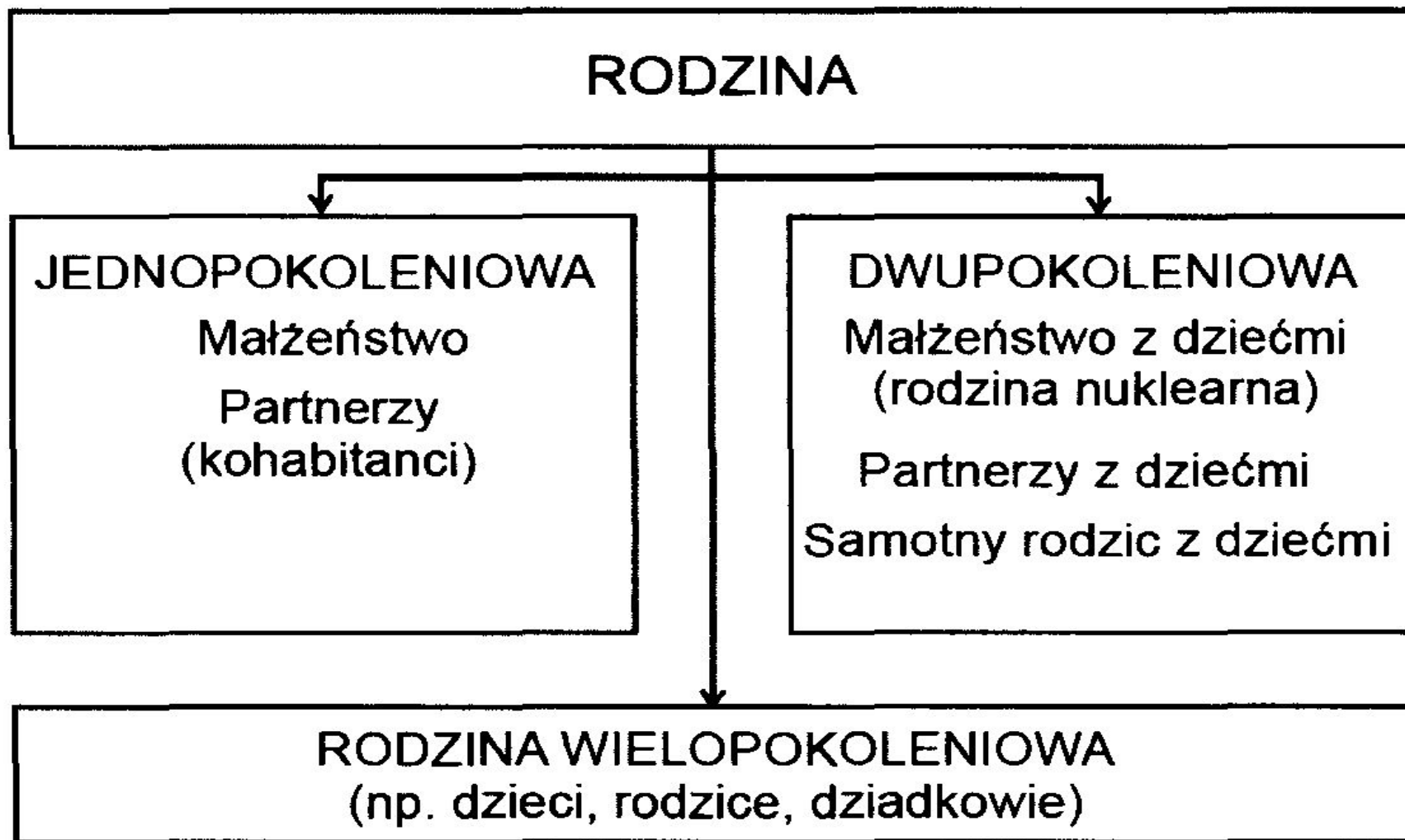
DOBÓR MAŁŻONKÓW

- ▣ **Endogamiczny** - małżeństwo zawierane w tej samej grupie społecznej
- ▣ **Egzogamiczny** – małżonkowie pochodzą z innej grupy społecznej (kulturowej)

TYPY RODZIN ZE WZGLĘDU NA OBOWIĄZKI I UKŁADY ZALEŻNOŚCI W RODZINIE

- Rodzina patriarchalna
- Rodzina matriarchalna
- Rodzina egalitarna
- Rodzina zastępcza
- Rodzina zrekonstruowana - rodzina niepełna uzupełniona w wyniku nowego związku małżeńskiego
- Rodzina patchworkowa, w której żyją byli małżonkowie, ich obecni partnerzy oraz ich dzieci z różnych związków,
- Związki kohabitacyjne
- Związki partnerskie
- Samotni rodzice z dziećmi

STRUKTURA WSPÓŁCZESNEJ RODZINY



TYPY RODZIN ZE WZGLĘDU NA OBOWIĄZKI I UKŁADY ZALEŻNOŚCI W RODZINIE

- **Model tradycyjny:** mężczyzna zajmuje się pracą zawodową, zabezpieczając byt materialny rodzinie, kobieta zajmuje się prowadzeniem domu i wychowywaniem dzieci;
- **Model równościowy** (zarówno mąż, jak i żona pracują zawodowo, przeznaczając na nią mniej więcej tyle samo czasu, oraz oboje w równym stopniu zajmują się domem i dziećmi.
- **Model mieszany**- mający znamiona modelu partnerskiego, gdyż obie osoby w związku pracują zawodowo, ale utrzymujący też cechy tradycyjne, bowiem zajmowanie się domem i dziećmi jest dodatkowym zajęciem jedynie dla jednej osoby w związku.
- **Model odwróconych ról**- żona jest jedyną żywicielką rodziny, natomiast mąż zajmuje się domem i dziećmi.

CHARAKTERYSTYKA WSPÓŁCZESNEJ RODZINY

- Na przemiany w rodzinie bezpośredni wpływ mają procesy społeczne i kulturowe, jak i nowe czynniki wiążące się z m.in. globalizacją, relatywizmem itp.
- Najważniejszymi czynnikami są jednak przemiany cywilizacyjne w świecie i tendencje do uniwersalizacji zjawisk społecznych i kulturowych.
- Rodzina jest niewątpliwie w okresie transformacji.

FUNKCJE RODZINY

1. **funkcja prokreacyjna**- przejawia się w wydawaniu na świat potomstwa, dzięki niej możliwe jest biologiczne przetrwanie społeczeństwa,
2. **funkcja socjalizacyjno- wychowawcza**- realizowana przez przygotowanie dzieci do samodzielnego życia i pełnienia ról społecznych, jest to szeroko rozumiane wychowanie dzieci,
3. **funkcja ekonomiczna**, która pozwala na zaspokajanie materialnych potrzeb rodziny,
4. **funkcja opiekuńczo-zabezpieczająca**, polegająca na zapewnieniu środków niezbędnych do życia oraz sprawowaniu opieki nad dziećmi, niepełnosprawnymi, chorymi lub

5. **funkcja legalizacyjno-kontrolna**, przejawiająca się w legalizacji pewnych typów zachowań człowieka i w sprawowaniu wzajemnej kontroli członków rodziny.
6. **funkcja seksualna**, zgodnie z którą rodzina jest społecznie akceptowaną formą współżycia płciowego,
7. **funkcja stratyfikacyjna (klasowa)**, polegająca na nadawaniu przez rodzinę pozycji społecznej swoim członkom— dzieci dziedziczą po swoich rodzicach pozycję społeczną np. „kasty adwokackie” — kancelarię dziedziczy się i trudno jest ludziom spoza tego wąskiego kręgu wybić się na rynku),
8. **funkcja kulturowa**, która zazębia się m.in. z funkcją socjalizacyjną. Polega ona na zapoznawaniu młodego pokolenia z kulturą danego społeczeństwa, wpajaniu odpowiednich norm wartości, przekazywaniu dziedzictwa kulturowego i organizowaniu zajęć, dostarczających domownikom przeżyć estetycznych

- 9. funkcja towarzyska** — dom rodzinny jest między innymi miejscem wypoczynku i nawiązywania niezbędnych dla człowieka kontaktów towarzyskich. Dom rodzinny, jego atmosfera i wyłączność służą do rozładowywania napięć psychicznych powstałych poza nim,
- 10. funkcja rekreacyjna**, przejawiającą się w zaspokajaniu potrzeby odpoczynku, relaksu i rozrywki,
- 11. funkcja emocjonalno-ekspresyjna** - w gronie rodzinnym człowiek najczęściej zaspokaja znaczną część potrzeb emocjonalnych i potrzeb wyrażania swej osobowości

□ Biorąc pod uwagę wymienione funkcje można uznać, że współczesna rodzina ma wiodący wpływ na proces wychowania do turystyki. Poprzez uczestnictwo członków rodziny w turystyce jest realizowana przede wszystkim funkcja rekreacyjna, kulturowa, towarzyska, ale także funkcja socjalizacyjna, wychowawcza i emocjonalno-ekspresyjna.

Dla rozwoju świadomej turystyki mają znaczenie takie zadania rodziny jak przekazywanie dziedzictwa kulturowego, wprowadzanie młodego pokolenia w całość procesów życiowych, zapewnianie warunków rozwoju, a także troska o zdrowie, pojmowana szeroko jako zdrowy styl życia.

TURYSTYKA RODZINNA TO PRZEDE WSZYSTKIM

- budowanie i wzmacnianie więzi rodzinnych,
- troska o zdrowie fizyczne i psychiczne,
- rozbudzanie wspólnych zainteresowań,
- rozwijanie nawyków zdrowego i pożytecznego spędzania czasu wolnego.

Dziękuję za uwagę